

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
ул. 1600, София, ул. „Сметна палата“ № 5
ГНЧ СМЕТНА ПАЛАТА
Регистриран на 10.01.2012 г.

СМЕТНА ПАЛАТА
на Република България

СМЕТНА ПАЛАТА

Изх.№ 04-14-19, 20.06.2019

ДО
Г-Н КИРИЛ АНАНИЕВ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АНАНИЕВ,

На основание чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата, приложено Ви изпращаме окончателен Одитен доклад № 0400111618, съдържащ немодифицирано мнение относно годишния финансов отчет на Министерството на здравеопазването за 2018 г. и приложението към него заверен финансов отчет.

Приложения: съгласно текста.

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400111618

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Министерството на здравеопазването за 2018 г.

София, 2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Ключови одитни въпроси	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	7
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	9
Коригирани неправилни отчитания.....	9
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	10
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	12

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
DMA	Дълготрайни материални активи
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ЗСч	Закон за счетоводството
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗ-ЦУ	Министерство на здравеопазването- Централно управление
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НЦЗПБ	Национален център за заразни и паразитни болести
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СБР-Варна	Специализирана болница за рехабилитация – Варна
СЕС	Средства от европейския съюз
ГДНП	Главна дирекция „Национална полиция“

**ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ**

**ДО
Г-Н КИРИЛ АНАНИЕВ
МИНИСТЪР НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на здравеопазването, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2018 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложението консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Министерството на здравеопазването към 31 декември 2018 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на здравеопазването в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за

2019 г. и в изпълнение на заповед № ОД-04-01-116 от 13.11.2018 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата и заповед № ОД-04-01-019 от 20.03.2019 г. на Цветан Цветков, председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрита или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане,

което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използванието счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, относяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изиска да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Сред въпросите, комуникирани с ръководството, Сметната палата определя тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одитни въпроси. Сметната палата описва тези въпроси в одитния доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишли ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на граждани*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишли ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. В Национален център за заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) са налични салда от предходни отчетни години с неизяснен произход по сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ за 218 988 лв., 4213 „Вземания от работници, служители и друг персонал - местни лица“ за 2 978 лв., 2079 „Други ДМА в процес на придобиване“ за 214 200 лв., 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица (приходно-разходни позиции)“ за 715 557 лв. и 9289 „Други дебитори по условни вземания“ – 789 845 лв.

По случая от 2012 г. се извършва проверка от Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП) към Министерството на вътрешните работи. Всички материали от проверката са препратени от ГДНП до Софийска градска прокуратура. Фактите са оповестени в обяснителната записка към ГФО.¹

Неправилното отчитане е установено при финансов одит на ГФО за 2016 г. и 2017 г. на МЗ.

Не са спазени разпоредбите на чл. 26 от ЗСч., което е по характер.

2. При счетоводното отразяване на получени от МЗ банкови гаранции, е допуснато:

2.1. Банкови гаранции за изпълнение с изтекъл срок на валидност към

¹ ОД № 01

31.12.2018 г., на стойност 130 765 лв., не са отписани и са налични по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетна група Бюджет.²

Не са спазени изискванията на т. 31 от писмо ДДС № 07 от 2012 г. на МФ относно отчитането на получените банкови гаранции до момента, в който настъпят законово или договорно регламентираните условия за тяхното задържане или освобождаване.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0350 "Задбалансови активи" от актива на баланса на МЗ.

2.2. Предоставени банкови гаранции, в размер на 45 729 лв. (по три броя договори), не са осчетоводени по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“.³

Не са спазени изискванията на т. 31 от писмо ДДС № 07 от 2012 г. на МФ относно отчитането на получените банкови гаранции.

С допуснатото неправилно отчитане е занижен шифър 0350 "Задбалансови активи" от актива на баланса на МЗ.

3. За просрочени вземания, в размер на 98 425 лв., не е извършен преглед относно несъбирамост, като за тях не са начислени провизии по сметка 6717 „Разходи за провизии за други вземания (приходно-разходни позиции)“ в кореспонденция със сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“⁴.

Не са спазени изискванията на т. 111 от раздел XIV „Задбалансови активи и пасиви“ от Ръководството за прилагане на Сметкоплана на бюджетните предприятия като за просрочени се смятат тези вземания и задължения, които не са уредени/платени в обичайно приемите срокове, на т. 36.2 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ и раздел X, т. 2. от Счетоводната политика на МЗ.

С размьера на неправилното отчитане е занижен шифър 0076 „Други вземания“ от актива на баланса и завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса. С размьера на неправилното отчитане е занижен шифър 0611 „Разходи за провизии за вземания“ от Отчета за приходите и разходите.

4. В МЗ-ЦУ към 31.12.2018 г. са начислени разходи за провизии на персонала по дебита на сметка 6047 „Разходи за провизии на персонала“ и кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“ в общ размер на 905 883 лв., като размера им е определен без да е взето предвид увеличението на заплатите в бюджетната сфера за 2019 г., периода на ползване на отпуските на персонала и очаквания брой дни, които ще се ползват през следващата година. Разликата, в размер на 25 057 лв., не е начислена по съответните сметки за провизии на персонала.⁵

Не са спазени изискванията на т.т. 19.7.3. и 19.7.5. от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, относно оценяване равнището на заплатите с предвидените увеличения, периода на ползване на отпуските и оценяване на очаквания брой дни.

С размьера на неправилното отчитане е завишен шифър 0403 "Изменение на нетните активи за периода" и занижен шифър 0531 "Провизии за задължения" от пасива на баланса. С размьера на неправилното отчитане е занижен шифър 0604 „Разходи за възнаграждения на персонала“ от Отчета за приходите и разходите.

² ОД № 02

³ ОД № 02

⁴ ОД № 03

⁵ ОД № 03

5. Предоставен аванс за основен ремонт на ДМСГД „Св. Иван Рилски“, в размер на 59 217 лв., по Проект BG 07 „Инициатива за обществено здраве“, осчетоводен по сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната“ не е закрит след приемане на извършените СМР през 2016 г. Сумата не е отразена в увеличение на сградата, заведена по сметка 2031 „Административни сгради“, поради което разходите за амортизация не са преизчислени и не е начислена амортизация в размер на 678 лв.⁶

Не са спазени указанията на т. 28 от ДДС № 03 от 2009 г. и т.т. 20, 36.1. и 46 от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно начина на начисляване на разходи за амортизация при наличие на събития или новопостъпила информация, водещи до промяна в някой от параметрите.

С допуснатото неправилно отчитане, в размер на 59 217 лв., е завишен шифър 0073 „Предоставени аванси“ и намален шифър 0011 „Сгради“ от актива на баланса на МЗ.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. „СБР-Варна“ АД - асоциирано дружество (30 % собственост на МЗ) е поискан, но не е представен окончателен годишен отчет за 2017 г. Към 31.12.2017 г. не е представена приблизителна оценка и не са съставени счетоводни записвания за отчитане на дяловото участие.⁷

Не са спазени изискванията на т. 28.4.4 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

2. Банкови гаранции за изпълнение с изтекъл срок на валидност към 30.09.2018 г., на стойност 9 854 087 лв., не са отписани и са налични по салдото на сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетна група Бюджет.⁸

Не са спазени указанията на т. 31 от писмо ДДС № 07 от 2012 г. на МФ, относно отчитането на получените банкови гаранции до момента, в който настъпят законово или договорно регламентираните условия за тяхното задържане или освобождаване.

3. В отчетна група „Бюджет“ при поемането и реализирането на ангажментите за разходи са взети неправилни счетоводни записвания по задбалансовите сметки:⁹

- в Центъра за асистирана репродукция и Районен център по трансфузионна хематология – Варна, реализирани ангажменти в размер на 4 157 434 лв., са осчетоводени по сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи - наличности“ в неправилна кореспонденция със сметка 9801 „Възникнали ангажменти за разходи с незабавна реализация“, вместо по сметка 9803 „Реализирани ангажменти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“;

- в Държавна психиатрична болница – Карлуково, при поемането на ангажмент

⁶ ОД № 04

⁷ ОД № 01

⁸ ОД № 05

⁹ ОД № 06

за разход, в размер на 633 147 лв., не е използвана сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“. Ангажимента е осчетоводен като реализиран по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ в кореспонденция със сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“;

- в Държавна психиатрична болница – Карвuna, при прехвърляне на поети ангажименти, в размер на 19 385 лв., от една партида в друга партида е дебитирана и кредитирана сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“, вместо сметки от подгрупа 980 „Поети ангажименти за разходи - потоци“ (с изключение на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“).

Не са спазени изискванията на т.т. 76 и 77 от ДДС № 14 от 2013 г.

4. Договор за поет ангажимент за разходи за закупуване на медицинско оборудване и обзавеждане на стойност 511 788 лв. е осчетоводен едновременно в двесте отчетни групи - "Бюджет" и СЕС, вместо само в отчетна група СЕС.¹⁰

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в раздел II „Организация на бюджетното счетоводство в отчетни групи от ДДС № 14 от 2013 г.

5. Авансово предоставени средства, в размер 194 069 лв., (за закупуване на лиценз за абонаментна поддръжка на софтуерен продукт), са осчетоводени неправилно по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната“. При плащане същите правилно са отчетени по подпараграф 53-01 „Придобиване на програмни продукти и лицензи за програмни продукти“.¹¹

Не е спазено изискването за осчетоводяване на разходите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

6. Разходи, в размер на 29 400 лв., за закупуване на програмен продукт (Система за събиране и представяне на информация за нуждите на МЗ) са осчетоводени неправилно по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“. При плащане същите правилно са отчетени по подпараграф 53-01 "Придобиване на програмни продукти и лицензи за програмни продукти".¹²

Не е спазено изискването за осчетоводяване на разходите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В подкрепа на констатациите са събрани 8 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

¹⁰ ОД № 07

¹¹ ОД № 08

¹² ОД № 08

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 51 от 14 от Декември 2009 г.
Сметната палата, с Решение № 130 от 06.06.2019 г. на Сметната палата
два еднообразни екземпляра, един за Министерството на здравеопазването и
Сметната палата.

Приложение № 1

Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в проекта на одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД за проверка на констатациите от предходен одит и приложения (РД № ГФО-2.16-3). Кореспонденция и отговор от ГДНП - МВР	18
02	РД за извършен тест по същество на банковите гаранции и приложения (РД № ГФО-2.15-5)	6
03	РД за извършена проверка на счетоводни операции, свързани с начисляването на провизиите и приложения (РД № ГФО-2.25)	37
04	РД за извършен тест по същество за изменение на салдата и оборотите по сметки и приложения (РД № ГФО-2.15-8)	7
05	РД за извършен тест по същество на банковите гаранции и приложения (РД № ТК-2.16-4)	18
06	РД за извършен тест по същество на задбалансовите сметки, за които са установени разлики в РД № 1.14_Одит салда и приложения (РД № ТК-2.16-7)	10
07	РД за извършен тест по същество на ангажиментите за разходи и приложения (РД № ТК-2.15-20)	15
08	РД за проверка на взаимовръзките между сметки и параграфи и приложения (РД № ТК-2.11-2.14)	26